

Asettamispäätös

Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto
 Yksityisoikeus ja maksukyvyttömyys

11.4.2024

VN/28937/2021
 VN/28937/2021-OM-81

Pienten riita-asioiden menettely

Asettaminen

Oikeusministeriö asettaa työryhmän, jonka tehtävänä on valmistella ehdotus pienten riita-asioiden menettelyksi häätöä ja huoneenvuokraa koskevia asioita varten.

Oikeusministeriö asettaa samalla seurantaryhmän seuraamaan ja arvioimaan työryhmän työtä.

Toimikausi

11.4.2024–30.5.2025

Tausta

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman toimivia asuntomarkkinoita koskevan jakson mukaan otetaan käyttöön pienten riita-asioiden menettely (mm. häädöt) sekä helpotetaan taloyhtiöiden häiriötilanteisiin puuttumista ja asuntojen hallintaanottoa (Vahva ja välittävä Suomi, Valtioneuvoston julkaisuja 2023:58, s. 126).

Valtioneuvoston selonteossa *Asuntopoliittinen kehitysohjelma vuosiksi 2021–2028* katsotaan, että asunto-osakeyhtiön osakkaiden välisten, osakkaiden ja yhtiön välisten sekä vuokralaisten ja vuokranantajan välisten erimielisyyksien tuomioistunkäsittely on harvinaista. Tämä johtuu muun muassa tuomioistuinkäsittelyn hitaudesta ja oikeudenkäyntikuluristikästä. On tarpeen selvittää tuomioistuinkäsittelyä täydentäviä, kustannuksiltaan edullisempia ja nopeampia riidanratkaisumenettelyitä (VNS 12/2021 vp s. 17).

Eduskunta on asuntopoliittisen selonteon johdosta lausunut pitävänsä tarpeellisenä selvittää, olisiko pienemmille riita-asioille mahdollista luoda kevennetty oikeudenkäyntimenettely (EK 36/2022 vp – VNS 12/2021 vp ja YmVM 6/2022 vp s. 15).

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Oikeusministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 25
 00023 Valtioneuvosto

Eteläesplanadi 10
 Helsinki

0295 16001
 +358 295 16001

09 1606 7730
 +358 9 1606 7730

kirjaamo.om@gov.fi
 oikeusministerio.fi

Oikeusministeriössä on laadittu arviomuistio pienten riita-asioiden menettelystä. Siinä katsotaan, että pienille riita-asioille tarkoitettu yksinkertaistettu oikeudenkäyntimenettely voisi alentaa oikeudenkäyntikynnystä näissä asioissa ja näin parantaa oikeuden saatavuutta. Oikeuden saatavuuden parantuminen taas saattaisi tehostaa markkinoiden toimintaa, edistää lain ja sopimusten noudattamista, parantaa oikeusturvaa ja tuomioistuinlaitoksen legitimitteettiä sekä vahvistaa oikeusvaltiota (Arviomuistio pienriitamenettelystä, Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 2023:1, s. 148).

Lausuntokierroksella keskeiset sidosryhmät jakoivat yleisesti ottaen edellä esitetyn käsityksen ja suhtautuivat myönteisesti pienten riita-asioiden menettelystä säättämiseen (Arviomuistio pienriitamenettelystä. Lausuntotiivistelmä. Oikeusministeriön mietintöjä ja lausuntoja 2024:8, s. 10)

Tavoite

Tavoitteena on parantaa oikeuden saatavuutta häätöä ja huoneenvuokraa koskevissa riita-asioissa kehittämällä niitä varten yksinkertaistettu oikeudenkäyntimenettely, jossa asianomaisen oikeudenkäyntikuluriski on matala.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on valmistella edellä kuvatun tavoitteen mukainen ehdotus pienten riita-asioiden menettelyksi.

Valmistelussa tulee etsiä keinoja, joiden avulla mahdollisimman suuri osa pienistä riita-asioista tulisi ratkaistavaksi ilman suullista käsittelyä.

Työryhmän tulee huomioida myös hallitusohjelman kirjaukset sähköisten toimintatapojen sekä etäyhteyksien käytön lisäämisestä oikeudenkäynneissä.

Työryhmän tulee laatia ehdotuksensa sellaiseksi, että menettelyn soveltamisalan mahdollinen myöhempi laajentaminen ei muilta osin edellyttäisi menettelyn olennaista muuttamista.

Työryhmän on laadittava ehdotuksensa hallituksen esityksen muotoon.

Seurantaryhmän tehtävänä on seurata ja arvioida työryhmän työtä säännöllisesti siten, että työryhmällä on työssään mahdollisuus harkintansa mukaan ottaa huomioon seurantaryhmässä esitetyt näkemykset.

Organisointi

Työryhmä

Puheenjohtaja

presidentti Asko Välimaa, Helsingin hovioikeus

Jäsenet

oikeusneuvos Jukka Sippo, Korkein oikeus
 kärjätuomari Heidi Myllys, Päijät-Hämeen kärjäoikeus
 erityisasiantuntija Nina Immonen, Tuomioistuinvirasto
 asianajaja Jarkko Männistö, Suomen Asianajajaliitto
 lainsäädäntöneuvos Jukka Siro, oikeusministeriö

Lainsäädäntöneuvos Siro toimii myös työryhmän sihteerinä.

Työryhmä voi kuulla tarpeellisiksi katsomiaan asiantuntijoita.

Seurantaryhmä*Puheenjohtaja*

osastopäällikkö Antti T. Leinonen, oikeusministeriö

Jäsenet

asiantuntija Johanna Linna, Elinkeinoelämän keskusliitto
 julkinen oikeusavustaja Jani Ylisaukko-oja, Länsi-Uudenmaan oikeusaputoimisto
 johtaja Aija Tasa, Kiinteistönomistajat ja rakennuttajat RAKLI
 ryhmäpäällikkö Mika Hakamäki, Kilpailu- ja kuluttajavirasto
 vaikuttamistyön päällikkö Tiina Vyyryläinen, Kuluttajaliitto
 varapuheenjohtaja Juho Kankkunen, Kuluttajariitalautakunta
 lakimies Antti Sahinoja, Oikeusrekisterikeskus
 puheenjohtaja Christian Metsäranta, SPATY ry
 varatuomari Tiina Räsänen, Suomen Kiinteistöliitto
 hallituksen puheenjohtaja Marika Valjakka, Suomen Lakimiesliitto
 puheenjohtaja Tero Kantelinen, Suomen Perimistöimistöjen Liitto
 kärjätuomari Heli Ala-Tulijoki, Suomen Tuomariliitto
 lakiasiainjohtaja Tarik Ahsanullah, Suomen Vuokranantajat
 asiantuntija Niko Nurmela, Suomen Yrittäjät
 toiminnanjohtaja Anne Viita, Vuokralaiset VKL
 professori Tuula Linna, Helsingin yliopisto

Sihteeri

lainsäädäntöneuvos Jukka Siro, oikeusministeriö

Alle 40 prosenttia työryhmän jäsenistä on naisia. Naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta annetun lain (609/1986) 4 a § mukainen erityinen syy tälle on se, että kaikilla työryhmässä edustettuna olevilla tahoilla ei ollut esittää työryhmän toimeksiannon alaan perehtyneitä naispuolisia jäsen ehdokkaita, joilla olisi ollut mahdollisuus osallistua työryhmän työhön. Tasa-arvolain 4 a §:n vaatimus täyttyy tarkasteltaessa työryhmää ja seurantaryhmää kokonaisuutena.

Kustannukset

Työryhmän ja seurantaryhmän menot maksetaan momentilta 25.01.01.

Työryhmän ja seurantaryhmän jäsenet hoitavat tehtävänsä virkatyönä. Heille ei makseta kokouspalkkioita eikä kulukorvauksia.

Kansliapäällikkö

Pekka Timonen

Yksikönpäällikkö

Mari Aalto

Jakelu

Työryhmän ja seurantaryhmän puheenjohtajat ja jäsenet
 Helsingin hovioikeus, Asko Välimaa
 Länsi-Uudenmaan oikeusaputoimisto, Jani Ylisaukko-oja
 Helsingin yliopisto, Tuula Linna
 Korkein oikeus, Jukka Sippo
 Suomen tuomariliitto ry, Heli Ala-Tulijoki
 Kuluttajariitalautakunta, Juho Kankkunen
 Oikeusrekisterikeskus, Antti Sahinoja
 Suomen Lakimiesliitto - Finlands Juristförbund ry, Marika Valjakka
 Elinkeinoelämän keskusliitto EK, Johanna Linna
 Suomen Yrittäjät ry, Niko Nurmela
 Vuokralaiset VKL ry, Anne Viita
 Kuluttajaliitto ry - Konsumentförbundet rf, Tiina Vyyryläinen
 Suomen Kiinteistöliitto ry, Tiina Räsänen
 Suomen Vuokranantajat ry, Tarik Ahsanullah
 Päijät-Hämeen käräjäoikeus, Heidi Mylly
 Suomen Asianajajaliitto, Jarkko Männistö
 Kilpailu- ja kuluttajavirasto, Mika Hakamäki
 Suomen Perimistöimistöjen Liitto, Tero Kantelinen
 RAKLI ry, Aija Tasa
 OM YOO Yksityisoikeus- ja oikeudenhoito-osasto, Antti Leinonen
 OM YOO Yksityisoikeus ja maksukyvyttömyys, Jukka Siro
 Tuomioistuinvirasto, Nina Immonen

Suomalaisten pysäköintialan toimijoiden yhdistys SPATY ry, Christian Metsäranta
OM Oikeusministeriö, Pekka Timonen
OM YOO Yksityisoikeus- ja oikeudenhoidon osasto, Mari Aalto
OM ESI Johdon tuki, Sanna Laine

Tiedoksi

VN/28937/2021-OM-81

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: